

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z PROVOZU VOZIDLA

REVIZE MID

ČESKÁ REPUBLIKA

ZÁKON O POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z PROVOZU VOZIDLA

- Transpozice směrnice v ČR
- Zákon č. 30/2024 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- Účinnost od **1.4.2024**, s výjimkou některých ustanovení, která nabývají účinnosti 23.4.2024 (ke škodnému průběhu – prohlášení o škodném průběhu, zásady používání prohlášení o škodném průběhu na webu) či 1.10.2024 (on-line)
- Vyhláška 69/2024 Sb. k provedení zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- Změna doprovodných zákonů – např. zákon o pojišťovnictví, o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, souvisejících ustanovení NOZ, nesouvisejících ustanovení NOZ

VOZIDLO, PROVOZ VOZIDLA

Definice vozidla

- motorové vozidlo určené k pochybu po zemi, s výjimkou kolejového vozidla, poháněné výhradně mechanickým pohonem, jehož maximální konstrukční rychlost je vyšší než 25 km/h, nebo jehož provozní hmotnost je vyšší než 25 kg a maximální konstrukční rychlost je vyšší než 14 km/h
- + přípojně vozidlo k nim
- + moped (podmínka rychlosti a hmotnosti, s výjimkou mopedu vybaveného pomocným motorem, jehož hlavním účelem je pomoc při šlapání)
- ne invalidní vozík používaný výhradně osobou s tělesným postižením

Definice provozu vozidla

- jakékoliv použití vozidla odpovídající jeho obvyklé funkci jako dopravního prostředku, a to bez ohledu na vlastnosti vozidla a bez ohledu na terén, ve kterém je vozidlo použito, a na to, zda vozidlo stojí, nebo je v pohybu.
- Vyvratitelná domněnka použití vozidla jako dopravního prostředku, není-li zřejmé, v jaké funkci bylo vozidlo v době vzniku škodné události

POVINNOST ZAJISTIT POJIŠTĚNÍ

Změna osoby povinné zajistit pojištění

- **přechod od vlastníka k provozovateli** – povinnost zajistit, aby nebezpečí vzniku povinnosti nahradit újmu bylo kryto pojištěním odpovědnosti (může např. sjednat jiná osoba x pojistný zájem)
- Výjimky
- povinnost nemá opravce, ač je provozovatelem
- Má se za to, že provozovatelem je je provozovatel podle zákona upravujícího provoz na pozem. komunikacích
- Zelená karta – u provozu cizozemského vozidla

LIMIT POJISTNÉHO PLNĚNÍ, ŠKODNÝ PRŮBĚH

Limity pojistného plnění

- 50 mil. Kč při ublížení na zdraví či usmrcení pro každého poškozeného – zahrnují vynaložené náklady na zdravotní služby, regresní náhrady podle nemocenského pojištění, sociálního pojištění u zahraniční instituce, náklady hasičského zákroku
- 50 mil. Kč při škodě na věci bez ohledu na počet poškozených – zahrnují i náklady hasičského zásahu, při vyšší škodě se plnění poškozeným poměrně sníží
- Navýšení v případě nařízení EU (pojistitel má lhůtu pro navýšení pojistného)

Škodný průběh

- Při stanovení výše pojistného nebo jeho změny pojistitel zohlední nediskriminačním způsobem škodný průběh pojistníka (nebo provozovatele, pokud to bylo ujednáno) za dobu min. 5 let, max. 20 let
- Povinnost zveřejnit na internetu obecné zásady týkající se používání prohlášení při stanovení výše pojistného
- Nezohledňují se škody v době přerušení, v době, kdy odpovídá jiná osoba z důvodu opravy nebo proto, že užil vozidlo bez vědomí nebo proti vůli provozovatele (ne pokud provozovatel nedbalostí umožnil)
- Prohlášení o škodném průběhu na žádost, v čj a aj

ROZSAH POJIŠTĚNÍ

Rozsah pojištění

- Nadále taxativní pozitivní výčet toho, co je hrazeno
- Zahrnutý regresní náhrady institucí z jiného členského státu upravenými systémem sociálního zabezpečení – zejm. zahraniční „cechy“
- Zachraňovací náklady – samostatné vymezení

Výluky z pojištění

- Omezeně nově hrazeny i újmy způsobené řidiči vozidla (dříve plná výluka bez ohledu na odpovědnost) – hrazeno v rozsahu, v jakém vznikla nebo se zvětšila následkem okolností, které se nepřičítají řidiči (tedy je dána pouze odpovědnost provozovatele – např. nezjistitelné závady)
- Vyňata výluka na škodu na věci a ušlý zisk u osoby blízké (otvírá obecné právní otázky, např. režim JSM u věci)

ZÁNİK POJIŠTĚNÍ

Zániky pojištění

- Nově upraveny jen odchylky od obecné úpravy – zvláštní ustanovení (odcizení vozidla, vyřazení z provozu, ...)
- Změna přístupu k rozhodnému právnímu režimu
- Dopad – zánik pojištění z důvodu nezaplacení pojistného, zánik pojištění z důvodu zániku pojistného zájmu
- Zánik z důvodu zániku pojistného zájmu x změna VL
- Jiný okamžik zániku než u obecné úpravy – dnem oznámení zániku pojistného zájmu
- Nevratná změna znemožňující provoz vozidla (u neregistrovaných vozidel) – otázka, co to je

OSTATNÍ ZMĚNY

Souprava vozidel

- Pokud nelze při újmě soupravou zjistit tažné vozidlo, hradí se z ODP přípojného vozidla – pojistitel pak má právo na náhradu pojistného plnění proti pojistiteli tažného vozidla (nebo vůči ČKP) v rozsahu, v jakém je dána odpovědnost z provozu tažného vozidla

Údaje ze záznamového zařízení vozidla

- pojistitel a ČKP v rámci šetření škodné události tyto údaje zpracovávají, pokud jím bylo vozidlo povinně vybaveno, provozovatel údaje zpřístupní

Postižní nárok pojistitele

- Mediální téma – formulace postihu pro technický stav vozidla – utvrzena příčinná souvislost

OSTATNÍ ZMĚNY

Předávání údajů ČKP

- Elektronicky způsobem umožňujícím dálkový přístup
- V reálném čase – např. vznik, přerušení, změna a zánik pojištění
- Bez zbytečného odkladu – škodné a pojistné události

Sankce

- I pojišťovny, a to např.
- rozpor smlouvy se zákonem (nižší ochrana poškozených)
- nesdělování údajů
- Nezahájí šetření škodné události nebo řádně a včas nesdělí výsledky šetření
- Nesdělí důvody, pro které nemohla ukončit šetření (3 měsíce)

NEPOJIŠTĚNÉ VOZIDLO

Povinnost platit příspěvek za nepojištěné vozidlo

- S výjimkou opravce
- Sazba za den a paušální náklady spojené s vymáháním
- Podrobnosti vyhláškou MF
- Povinnost vyzvat do 1 roku od vzniku povinnosti, jinak právo ČKP zanikne (u registrovaných vozidel, jinak až se ČKP prokazatelně dozví, kdo je provozovatel)
- Lhůta k zaplacení min. 30 dní, poučovací povinnost, vč. možnosti doložit okolnosti vylučující vznik nároku na příspěvek

Přechodná ustanovení

- režim pro PU (ze škodní události, které nastaly před účinností zákona, podle dosavadní, i když práva vznikla později – např. náklady léčení, pohřbu, ztráty na důchodu)

MOTORSPORT

- výluka z POV
- povinnost pořadatele zajistit pojištění s limity minimálně jako pro POV, včetně krytí újem při přípravě, školení testování a předvádění – jedná se o povinné pojištění, ale ne o POV
- Lze vyloučit škody na majetku závodící osoby nebo pořadatele
- Přímý nárok poškozeného proti pojistiteli
- Pokud pořadatel nebyl pojištěn – garanční fond (ne majetek soutěžících a závodících a pořadatele)
- problematické, povinnost už platí, stávající pojištění zřejmě podmínky nesplňuje (min. z hlediska limitů, přímého nároku, ...), nadto možná výluka na povinná pojištění, komplikace s nabídkou pojištění (u jiných odpovědnostních pojištění zcela jiná konstrukce, nižší limity, ...)

PRAKTICKÉ PROBLÉMY

- Pojistné podmínky – příprava s předstihem, výkladové změny, nejasné otázky ...
- Systémové změny – důvody zániku pojištění a okamžik (neplacení, zánik pojistného zájmu), zpětné dotazy na klienty, ...
- On-line fungování – technické nastavení, kdy sdělovat (např. zánik výpovědí), ...
- Změna ve vzniku pojištění – některé modely neaplikovatelné, snaha najít nové modely (různé přístupy)
- Aplikační problémy – např. smrt pojistníka (není více specifické pravidlo, které zánik pojištění vázalo na právní moc rozhodnutí o dědictví)
- ...

DĚKUJEME ZA POZORNOST

(a přejeme šťastnou cestu domů bez škodných událostí... 😊)

Mgr. Lucie Jandová

Mgr. Jindřich Janda